

La mirada

desde Barcelona

PER JOSEP GARRIGA
@jgarrigaar

ELS VINS DE LA TERRA ALTA LA COMARCA SERÀ LA SEU A L'ABRIL DE 'LES GARNATXES DEL MÓN'

Periodista

Natural de Gandesa, Garriga va començar com a periodista al 'Diari de Tarragona'. Després de gairebé dues dècades a 'El País', ara treballa al Departament de Comunicació d'AGBAR.

Transformació. Des del temps del vi a granel fins a la celebració a l'abril del concurs 'Les Garnatxes del Món' han passat una pila d'anys però pocs per l'extraordinària revolució de la producció i comercialització de vi a la comarca

No recordo quan deu fer, però de ben segur han passat més de 15 anys. El jugador holandès del Barça, Pratic Kluivert, havia obert un restaurant a la Barceloneta, amb una terrassa davant de la platja que en poc temps es va convertir en una de les més desitjades per presumir i lluir el tipet. Hi vaig anar un divendres al migdia convidat per un matrimoni amic. Va ser el primer cop que vaig veure un vi de la Terra Alta –i més concret de Gandesa– en una carta a Barcelona. Bé, algunes botigues *tax free* de l'aeroport del Prat exhibien en els seus aparadors alguna ampolla de Barbra Forés, que ufanós publicitava entre tots els companys periodistes quan anàvem de viatge oficial. Però poca cosa més a banda de les quatre bodegues que quedaven a Barcelona on trobaves aquell vi blanc –color de canya– que et servien en qualsevol recipient de plàstic. «Vino blanco. Gandesa», es podia llegir a la barrica de fusta escrit en un traç de guix.

Fins fa poc, Gandesa només la coneixien quatre a la capital. Una, pel vi a dojo. L'altra, per la Guerra Civil. I a quina més negativa. El vi de garrafa ens va hipotecar tota acció comercial en el futur perquè qualsevol sommelier arronsava el nas només sentir-ne la procedència. La fama de barrejar-lo amb gasosa ens precedia perquè era impossible beure'n més d'una copa sense marejar-te, a no ser que estigués batejat. I la Batalla de l'Ebre va suposar l'última barrera de l'exèrcit franquista abans de l'assalt de Barcelona. En aquest context, tot plegat t'exigia una enfarfegada descripció geogràfica per situar a qualsevol mapa mental el poble

que et va veure néixer. També haig d'admetre que almenys el mapa del temps de TV3 va ajudar a estendre el topònim.

Doncs bé. Allí al mig de la carta, entre Rioja, Penedès i Ribera del Duero hi havia un Gandesa de la cooperativa que, per cert, l'any vinent celebra el centenari de la seva construcció. Varvall Negre, setze euros. A mi també se'm va arronsar el nas en veure el preu perquè al poble es podia comprar per tres. Cony del Kluivert, vaig pensar. Però els amics van insistir en decantar-nos pel Varvall. No sé si ho van fer per complaença o perquè callés. O per totes dues.

Fins fa poc, Gandesa només la coneixien quatre a la capital: pel vi a dojo i la Guerra Civil. I a quina més negativa

Estem al març. I dintre d'un mes la Terra Alta acollirà el concurs mundial 'Les Garnatxes del Món'. Des del temps del vi a granel fins a la celebració d'aquest esdeveniment han passat una pila d'anys, però pocs si tenim en compte l'extraordinària revolució que ha significat la producció i comercialització del vi de la comarca; del vi de la meua comarca. En dos anys, el consum dels vins de la Terra Alta gairebé s'ha triplicat a Catalunya, segons les darreres estadístiques de l'Incavi, i ara suposa el 3,43% del total.

Com ha estat possible aquesta radical i benvinguda transformació? D'una banda l'empenta d'una pila de joves que, havent estudiat enologia i màrqueting, han cregut en les potencialitats del producte i la matèria primera

–la garnatxa– i s'han arriscat en un món d'emprenedoria no gaire favorable per les polítiques governamentals. D'altra, gràcies a iniciatives de popularització com els premis Vinari –del Salvador Cot i la gandesana Eva Vicens– que han aconseguit que els vins de la Terra Alta traspassin fronteres més enllà dels repetits Priorat, Penedès o Costers del Segre.

I d'aquell famós i fatxenda restaurant del Kluivert, hem desembarcat al del Fermí Puig, per exemple, que l'altre dia al seu menú exhibia un vi de Gandesa i un altre de Batea. O a l'Oliver, al bell mig de l'Eixample, on l'Albert, el sommelier, en veure fa mesos la meua cara d'amargor per l'absència de Terra Alta a la seva carta de vins, en va incloure un de pressa i corrents i ens va etzibar al Salvador i a mi: «Últimament, només ens demanen Terra Alta». Li vaig agrair el detall i la sinceritat i, a canvi, ell ens va oferir un vi de boira blanc del Penedès –Petit Caligó– que, val a dir-ho, és una joia.

Des d'aquesta pàgina del diari, un petit homenatge a gent com el Joan Àngel, d'Edetària; el Vicent, de la Cooperativa de Gandesa; la Rosa, del Celler Clua de Vilalba dels Arcs; el Jaume de la cooperativa Sant Josep de Bot; el Jordi de La Botera de Batea o el Francesc del celler Frisach de Corbera d'Ebre. Gràcies a ells, i a molts altres –no hi cabrien en aquestes tres columnes–, la Terra Alta s'ha fet un forat en el competitiu mercat mundial del vi. I també, per descomptat, al Carles Luz, alcalde de Gandesa, que, gràcies a la seva tossuderia, va creure un dia –malgrat els entrebancs d'uns quants petulants que ara volen copar protagonisme– que la Terra Alta seria un esplèndid marc per celebrar 'Les Garnatxes del Món'. No s'ho perdin.